

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

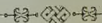
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Realkursus for Drengene,

oprettet

i Foraaret 1874.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

L. Dan

Kjøbenhavn.

Trykt hos O. C. Olsen & Co.

1877.

Eit for Anders Dahl

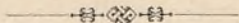
overført til tryk fra

Wald. Bergs.

Realkursus for Drengene,

oprettet

i Foraaret 1874.

Kjøbenhavn.

Trykt hos O. C. Olsen & Co.

1877.

For tre Aar siden oprettede undertegnede et Realkursus for Drengene. Det Formaal, vi forbandt hermed, bestod i at skaffe Eleverne en Kundskabsfyldte og personlig Uddannelse, der kunde være dem tilstrækkelig under Udøvelsen af deres senere praktiske Livsgjærning. Det var os klart, at der til dets Opnaaelse ikke blot krævedes dygtige Lærerkrafter, men ogsaa en saadan Organisation af det hele Kursus, at det aandelige Dan- nelses- og Udviklingsselement, der ligger i et fyldigt kammeratligt Vexelvirkningsforhold mellem Eleverne kom til sin fulde Ret. I det vi grundede vort Kursus, søgte vi derfor ikke blot anerkjendte, ældre Lærere til at lede Undervisningen i de enkelte Fag, men vi ind- delte det i Afdelinger paa 10 Elever hver, hvilket Tal tillod, at der skjænkedes hver enkelt Elevs Vejledning den nødvendige Tid, samtidig med, at han stilledes i en fyldig Kreds af jævnaldrende, til hvilke han i Fri- tiden kunde træde i kammeratligt Forhold. I det Aare- maal, hvori vi have bestyret „Realkursus for Drengene“, har Erfaringen mere og mere stadfæstet, at det Maal, vi have sat os, kan naas gennem den anførte Ordning.

De Fag, hvori der undervises, ere: Religion, Sprog: dansk, tysk, engelsk, fransk, Mathematik, Naturlære, Historie, Geografi, Naturhistorie, Skrivning, Regning, Tegning, Sang, Gymnastik og Svømning. Det maaned- lige Honorar er for hver Elev 20 Kr. Undervisnings- tiden er 5 Timer daglig.

Det vil af oven staaende Fagfortegnelse fremgaa, at Læregjæstandene ved vort Kursus med en enkelt Und-

tagelse ere de samme som de, hvori der aflægges Prøve ved den udvidede Præliminærexamen. Vi stille os ikke den særlige Opgave at forberede Eleverne til denne; men vi skulle dog bemærke, at enhver Elev, der gennemgaar vort Kursus, vil paa et vist Stadium af Undervisningen kunne underkaste sig denne Examen, hvis han vælger en Livsstilling, hvortil den udkræves.

Kjøbenhavn i Juli 1877.

Vald. Bergh,
cand. phil.

Galster,
Kapitajn.

C. Jürs,
Premierlieutenant.

Læseplan for „Realkursus for Drenge“.

Religion.

- 1ste Aar: Balslevs lille Bibellhistorie og Luthers lille Katekismus.
- 2det Aar: Efter Assens' mindre Bibellhistorie Jødefolkets Historie til Kristi Tid. I Katekismus gennemgaas, svarende til den oven anførte Del af Bibellhistorien, de 10 Bud og Læren om Synden.
- 3dje Aar: Efter Assens' mindre Bibellhistorie: det nye Testaments Bibellhistorie. I Katekismus Trobekjendelsen.
- 4de Aar: Hele Assens' mindre Bibellhistorie gennemgaas. I Katekismus „Fader vor“ og Sakramenterne.
- 5te Aar: I en Time om Ugen gennemgaas Stykker af det nye Testamente, saaledes valgte. at den kristelige Børnelærdom derved atter, og nu i bestemt Samtaleform, bliver indpræntet. I en anden Time om Ugen gives en Oversigt over Kirkens Historie, saaledes at der først (skriftlig) gives en Ramme til Udfyldning, og dernæst Historien grupperes om Kirkens store Personligheder.

Dansk.

- 1ste Aar: Oplæsning og Gjenfortælling af det læste (Tydelighed og Korrekthed i Udtalen, Forstaaelse under Læsningen). Afskrivning af noget læst og Stavning (Retskrivningen indøvet gennem Øje og Øre, Forstaaelse under Skrivningen). Fortælling og Gjenfortælling af

- mindre Historier, Sagn o. s. v. (Tydelighed og Sammenhæng i mundtlig Fremstilling, Forstaaelse som Tilhører). Vers: Smaavers, Fabler o. s. v.
- 2det Aar: Oplæsning og Gjenfortælling. Nordiske Myther fortalte. Skriftlig Gjenfortælling. Vers af fortællende Indhold.
- 3dje Aar: Oplæsning og Gjenfortælling, stadig af stigende Omfang. Nordiske Sagaer fortalte. Skriftlig Gjenfortælling. Enkelte Digterværker oplæste af Læreren (Aladdin, Vaulundur o. s. v.). Sætningens Dele forklarede ud fra Exempler. Vers.
- 4de Aar: Oplæsning og Analyse. Nordiske Sagaer fortsatte, græske Myther fortalte. Skriftlig Gjenfortælling. Enkelte Digterværker oplæste af Læreren; enkelte Digteres Liv, især Barndoms- og Ungdomsliv, fortalt og gjenfortalt. Vers.
- 5te Aar: Oplæsning og Analyse. Græske Myther og Oldsagn fortalte. Digterværker oplæste af Disciplene. Tidrum af den danske Literaturs Historie gennemgaaede ved udvalgte Exempler. Skriftlig Gjengivelse af et bekendt Æmne.
- 6te Aar: Digterværker oplæste. Literaturhistorien gennemgaaet i Overblik. Foredrag af Disciplene over frit valgte eller opgivne Æmner. Skriftlig Gjengivelse af et bekendt Æmne. Maaske lidt oldnordisk.
- NB. Retskrivningen efter Grundtvigs af Kultusministeriet anbefalede Ordbog.

T y s k

- 1ste Aar: Efter Omstændighederne læses nogle Afsnit i Kung's Elementarbog og dernæst de allerførste og letteste Stykker i „Jürs & Rung's Deutsches Lesebuch“. Det vigtigste af Formlæren. To ugentlige Stile, hvori lette Sætninger indoves (Jürs & Rung's „Materialier“). Vers.
- 2det Aar: De forreste lette Stykker i „Jürs & Rung's Deutsches Lesebuch“. I Formlæren Deklinationen og

Konjugationen. To ugentlige Stile efter Jürs & Rung's „Materialier“. Vers.

3dje Aar: I oven nævnte Læsebog fortsættes der, og hele Formlæren indøves tillige med de uundværligste Regler i den tyske Syntax. Skriftlige Øvelser efter Materialierne. Vers.

4de Aar: Vanskeligere Stykker i oven nævnte Læsebog eller i en anden. Foruden hele Formlæren indøves tillige mere og mere de vigtigste Kapitler i den tyske Syntax. Til de skriftlige Øvelser benyttes sammenhængende Stykker i en let dansk Læsebog. Vers.

5te Aar. Foruden andre vanskeligere Stykker læses tillige en enkelt tysk Forfatter (helst schillersk Prosa). Et Indblik gjøres i hele Syntaxen, og vanskeligere Stile skrives. Sproget tales i Timerne af Læreren, og ved fri Gjenfortælling af noget læst øves Eleverne i at lægge Munden i tyske Folder. Vers.

6te Aar: Foruden en prosaisk læses ogsaa en lettere poetisk Forfatter, Stile skrives af og til under Læreren Opsyn uden Hjælp af Ordbog eller Grammatik, og hele Undervisningen, ledes, saa vidt som mulig, i det tyske Sprog.

Engelsk.

1ste Aar: Listov's Ledetraad I benyttes. De danske Stykker indøves baade mundtlig og skriftlig.

2det Aar: Listov's engelske Læsestykker I og tilsvarende Stiløvelse.

3dje Aar: Listov's engelske Læsestykker II med Stiløvelser.

4de Aar: Udvalg af lettere engelske Forfattere. Stile.

5te og 6te Aar: Udsigt over den engelske Literatur. Mønsterstykker af de engelske Forfattere. Skriftlige Øvelser.

Fransk.

- 1ste Aar: Jung's første Kursus indtil 1ste Konjugation.
 2det Aar: Foruden Repetition af det i forrige Aar læste, Resten af 1ste Kursus samt Paabegyndelsen af det til Præliminærexamen krævede Pensum i Læsebogen (Marmier).
 3dje Aar: Resten af dette Pensum samt Regler om Kjøen, Kjøns- og Talbøjning, samt uregelmæssige Verber efter Garrigues.
 4de Aar: Repetition af det hele Pensum.
 5te og 6te Aar: Indøvelse af Syntax gennem mundtlige og skriftlige Øvelser samt kursorisk Læsning af Forfattere, og endelig Øvelse i at opfatte Sproget gennem Øret.

Mathematik.

- 1ste Aar (11—12 Aars Alderen): Arithmetik efter Steen's elementære Arithmetik. De fire første Regningsarter, Decimalbrøk, simple Ligninger af første Grad, samt skriftlige Øvelser, hvortil anvendes Steen's tilsvarende Opgaver.
 2det Aar: Arithmetik: Repetition af Steen's elementære Arithmetik, og efter Steen's elementære Algebra det vigtigste af Læren om Potents og Rod.
 Geometri: Efter Mundt's Geometri indtil Artikel 265.
 Skriftlige Øvelser efter Berg's Opgaver i Algebra og efter Julius Petersen's geometriske Opgaver.
 3dje Aar: Arithmetik: Steen's elementære Algebra.
 Geometri: Mundt's Geometri.
 Skriftlige Øvelser i begge Fag efter de oven nævnte matematiske Opgavebøger.
 4de Aar: Repetition af det i de 3 forløbne Aar læste Pensum, samt nogle skriftlig meddelte Tilføjelser og Ændringer.

5te Aar: Stereometri og Trigonometri henholdsvis efter Mundt's og Julius Petersen's Lærebøger, samt skriftlige Øvelser.

Fysik og Kemi.

1ste Aar. (13—14 Aars Alderen): Legemernes almindelige Egenskaber.

Bevægelse i Almindelighed.

Kræfters sammensætning og opløsning; Arbejde.

Ligevægtslæren.

Varmelæren.

2det Aar: Bevægelseslæren.

Lyden.

Magnetisme.

Elektricitet.

Kemi i et Omfang, som omtrent svarer til, hvad Jespersens Kemi giver.

Repetition af det i det foregaaende Aar læste Pensum.

3dje Aar: Lyset, Elementerne af Astronomien.

Meteorologi.

Historie.

1ste Aar: Oldtidens Historie.

2det Aar: Middelalderens og den nyere Tids Historie til 1660.

3dje Aar: Nordens Historie til 1660.

4de Aar: Nordens Historie fra 1660, og af den nyere Tids Historie de øvrige evropæiske Landes Historie fra 1660 til Nutiden.

5te Aar: Oldtidens, Middelalderens, den nyere Tids og Nordens Historie.

6te Aar: Repetition af de tidligere brugte Lærebøger. Enkelte Perioder behandles vidtløftigere.

Til Verdenshistorie bruges V. A. Blochs Lærebog for Realsko'ler, til Nordens Historie S. B. Thriges Danmarks, Norges og Sverigs Historie.

Geografi.

- 1ste Aar: Evropa.
 2det Aar: Asien, Afrika, Amerika, Avstralien.
 3die Aar: Evropa.
 4de Aar: Asien, Afrika, Amerika, Avstralien.
 5te Aar: Evropa, Asien, Afrika, Amerika, Avstralien.
 Første og andet Aar bruges Rimestads mindre Lærebog,
 de følgende Aar Granzows Lærebog for Latin- og Realskoler.

Naturhistorie.

- 1ste Aar: Pattedyr og Fugle efter Sahlertz's Lærebog
 (nyeste Udgave).
 2det Aar: Efter samme Bog: Koldblodige Hvirveldyr (Kryb-
 dyr, Padder, Fiske). Botanik efter Strøm: Begyndelses-
 grundene af Planterigets Naturhistorie. En halv Snes
 af de vigtigste Plantefamilier læres, hvorved samtidig
 indøves Grundtrækkene af Formlæren.
 3dje Aar: Leddyr til Ormene. Planternes Formlære og
 System indtil Lønplanterne.
 4de Aar: Orme og Bløddyr. Repeteres Pattedyr og Fugle.
 Lønplanterne; Planternes Anatomi og Livsforhold.
 5te Aar: Repetition af alt det læste, hvortil for Dyrerigets
 Vedkommende benyttes Lützens Lærebog Nr. 2.

Regning.

- Ved Tiaarsalderen antages Eleven at have lært de 4
 Regningsarter med ubenævnte Tal.
 1ste Aar: De 4 Regningsarter med benævnte Tal.
 2det Aar: Brøk.
 3dje Aar: Reguladetri med og uden Brøk. Decimalbrøk.
 4de Aar: Anvendelse af Reguladetri (Kursregning, Pro-
 centregning, Renten i Maaneder og Dage, Delings-
 regning).

5te Aar: Omvendte Forhold, sammensatte Forhold, blandede Opgaver.

6te Aar: Blandede Opgaver, Areal- og Volumenberegninger med Anvendelse af Logarithmer.

Lærefagenes ugentlige Timefordeling.

Lærefagene.	10-11 Aars Alder.	—	—	—	—	—
	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	
Religion.....	2	2	2	2	2	„
Dansk.....	3	3	3	3	3	3
Tysk.....	3	3	3	2	2	4
Engelsk.....	3	2	2	2	2	3
Fransk.....	3	2	2	2	2	4
Mathematik.....	„	3	3	3	3	4
Naturlære.....	„	„	„	2	3	2
Historie.....	2	2	3	2	2	3
Geografi.....	2	2	2	2	2	„
Naturhistorie.....	2	2	2	2	2	„
Skrivning.....	2	2	1	1	1	„
Regning.....	3	2	2	2	2	2
Tegning.....	2	2	2	2	1	2
Sang.....	1	1	1	1	1	1
Gymnastik, Svømning ...	2	2	2	2	2	2
Ugentligt Timeantal.....	30	30	30	30	30	30

Eleverne lege daglig $\frac{1}{2}$ Time i Kongens Have under en Lærers Opsigt.

Eleverne.

*Hammer, S,	Søn af Kaptl. Hammer.
Galster, C.,	— Kapitajn Galster.
Holbøll, V.,	— Kapitajn, Lodsinspekt. Holbøll.
*Teisen, J. H.,	— Grosserer Teisen.
*Vonelern, F. V. F., }	— Godsejer Vonelern i Sverig.
Vonelern, A. A., }	
Buchwald, H. A.,	— Hofjgm.. Godsejer Buchwald.
Wedel Heinen, C. G.,	— Khrre. Wedel Heinen, Hofchef hos hds. Maj. Enkedronningen.
**Caroc, A.,	— Oberst Caroc.
Barner, C. L.,	— afd Propr. Barner.
Rée, O. B.,	— Grosserer Rée.
Fog, O. C. L. O.,	— Oberst Fog, Direkt. i Krigsmin.
Tvermoes, E.,	— Direktør Tvermoes.
Jacobs, E. O. F.,	— Grosserer Jacobs.
Harboe. H. C.,	— Varemægler Harboe.
Hollbøll, E.,	— Kapt., Lodsinspektør Hollbøll.
**Rosen, C. F. H.,	— afd. Major Rosen.
Norup, H.,	— Kapitajn Norup.
Hinné, J. G. E.,	— Direktør Hinné.
Bonnesen, H. H.,	— Vinhandler Bonnesen.
Otto, C. J.,	— Proprietær Otto.
la Cour, H.,	— Premierlt. la Cour.
Malmgreen, J.,	— Dylræge Malmgreen.
Brun, C.,	— Oberst Brun.
Rüssell, J. C. C.,	— Telegrafbestyrer Rüssell.
Rosen, J. A. T.,	— afd. Major Rosen.
Carlsen, C. O.,	— Overintendant Carlsen.
Rostrup, O. F. G.,	— prakt. Læge Rostrup.
*Carstensen, E. C. O.,	— Kapitajn Carstensen.
Stuckenberg, V. H. F.,	— Distriktsforst. Stuckenberg.
*Brun, A.,	— Manufakturhdr. Brun.
Holm, C. A.,	— Grosserer Holm.
Hartmann, S. J. C.,	— Blomsterfabrikant Hartmann.

* Er udtraadt for at gaa til Søs.

** Er traadt over paa Kapitajnerne Holbøll og Galsters Kursus.

Lærerne.

Religion	}	Pastor Stahlfest Møller.
		cand. theol. Bastrup.*
Dansk, Cand. phil.		H. Trier.
Tysk, Premierltu. Jürs.		Bestyrer.
Engelsk	}	Cand. jur. Bang.
Skrivning		
Fransk, Premierltu.		Wagner.
Mathematik,		Kapt. Galster, Bestyrer.
Naturlære.**		
Historie	}	Cand. phil. Vald. Bergh, Bestyrer.
Geografi		
Naturhistorie,		Cand. mag. Jungersen.*
Regning, Exam. polyt.		Otto Møller.
Tegning	}	Lieutn. Brønnum.
		Maler Grønvold.*
Sang, Kantor		Sanne.
Gymnastik	}	Gymnastiklærer Christensen.
Svømning		

Undervisningsaaet begynder d. 15de Avgust.

Kjøbenhavn, Nørrevoldgade 29, i Juli 1877.

Vald. Bergh,
cand. phil.

Galster,
Kapitajn.

C. Jürs.
Premierlieutenant.

---

* Træder til efter Sommerferien 1877.

** Dette Fag skal først optages efter Sommerferien 1877. Kapt. H. Holbøll overtager sandsynligvis Ledelsen.